

Jednotné zadanie záverečnej skúšky
učebný odbor: 8545 H zlatník a klenotník

školský rok 2025/2026

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
uradkomory@szk.sk

Slovenská živnostenská komora, stavovská a profesijná organizácia v zmysle Zákona 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zároveň ako spolupracujúca stavovská organizácia v zmysle Vyhlášky Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR 217/2025 Z. z. o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania vydáva jednotné zadanie pre praktickú a teoretickú časť záverečnej skúšky.

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
uradkomory@szk.sk

PRAKTICKÁ ČASŤ
JEDNOTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY

TÉMA:

Visiace náušnice

ZADANIE: Výroba šperku podľa vlastného nákresu

Pozostáva z:

- ručné spracovanie kovov
- povrchové úpravy
- vsadenie kameňa

DĹŽKA TRVANIA PRAKTICKEJ ÚLOHY: 12 hodín počas 2 dní

POKYNY:

- základom bude uzáver + ozdobná časť
- náušnice sa musia skladať z minimálne troch častí, kameň, perla nepatrí do zarátania ozdobných častí
- za využitia plechu a drôtu použiť techniky z 1., 2. a 3. ročníka – rezanie, stáčanie, ozdobné vypilovanie, obdobné techniky, povrchové úpravy
- pri zasadení kameňa, perly je možné použiť rôzne techniky zasadenia
- dodržujte bezpečnosť a hygienu pri práci
- pracujte samostatne

POMÔCKY:

- zlatnícke náradie a pomôcky
- učebnice
- meradlá
- stroje

PRÍLOHA ZADANIA:

- vlastný umelecký nákres

SLOVENSKÁ ŽIVNOSTENSKÁ KOMORA

Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
uradkomory@szk.sk

ÚSTNA ČASŤ
JEDNOTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKY

Ústna časť záverečnej skúšky:

- a) V ústnej časti záverečnej skúšky sa overuje úroveň vedomostí žiaka vo vyžrebovanej téme.
- b) Témy na ústnu časť záverečnej skúšky sú záväzné pre všetky školy v učebnom odbore 8545 H zlatník a klenotník.
- c) Na ústnu časť záverečnej skúšky je určených 25 tém.
- d) Priebeh ústnej časti záverečnej skúšky je verejný.
- e) Skúšajúci citlivo riadi rozhovor so žiakmi, kladie pomocné a stimulačné otázky, vyjadruje súhlas alebo nesúhlas s tvrdeniami žiaka, pričom ho vedie k tomu, aby svoje názory podopieral argumentami a využíval pri tom písomnú prípravu a tiež vlastné poznatky získané počas prípravy na záverečnú skúšku.
- f) Na hodnotenie ústnej časti záverečnej skúšky sú smerodajné nasledovné kritériá:
  - porozumenie téme
  - správne používanie odbornej terminológie
  - vecnosť a správnosť odpovede
  - samostatnosť prejavu
  - schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov

TÉMA č. 1:

Základné meracie a orysovania, vlastnosti kovov, umenie praveku

- opíšte základné meracie a rysovacie pomôcky používané v odbore
- uveďte materiály používané na výrobu náradia
- vymenujte a charakterizujte základné vlastnosti kovov
- charakterizujte život človeka v praveku
- vysvetlite podstatu megalitických stavieb
- uveďte príklady významných megalitických stavieb
- charakterizuje sochárstvo a maliarstvo v praveku
- popíšte vznik a uzatvorenie pracovného pomeru

TÉMA č. 2:

Obruby, striebro, umenie v starovekom Egypte

- opíšte technologický postup výroby obrúb
- uveďte drahé kovy používané na výrobu obrúb
- charakterizujte striebro a jeho základné vlastnosti
- charakterizujte život v starovekom Egypte
- opíšte typické stavby starovekého Egypta
- charakterizujte sochárstvo v starovekom Egypte
- uveďte príklady umeleckých remesiel rozvinutých v starovekom Egypte
- vysvetlite pojem zamestnanec, zamestnávateľ, fyzická osoba, právnická osoba

TÉMA č. 3:

Náušnice, zlato, umenie Mezopotámie

- opíše náušnice, ich druhy a základné rozdelenie
- vymenuje typy náušnicových uzáverov
- zhodnotí vhodnosť materiálov používaných na výrobu náušníc
- charakterizuje zlato a jeho základné vlastnosti
- charakterizuje umenie Mezopotámie
- charakterizuje kultúru Sumerov
- opíše zikkuraty a ich funkciu
- vymenuje hlavné náležitosti pracovnej zmluvy

TÉMA č. 4:

Polotovár, výroba surového železa, umenie na Kréte

- opíšte postupy spracovania kovov – žíhanie, valcovanie a ťahanie
- opíšte výrobu surového železa
- charakterizujte základné druhy železnej rudy a produkty vysokej pece
- opíšte konštrukciu a funkciu vysokej pece
- zdôvodnite vplyv Kréty na vznik a vývoj egejskej kultúry
- uveďte hlavné centrá egejskej kultúry
- vymenujte etapy vývoja egejského umenia
- charakterizujte architektúru, sochárstvo a maliarstvo na Kréte
- popíšte spôsob ukončenia pracovného pomeru

TÉMA č. 5:

Barokový prsteň, korund, umenie Baroka

- charakterizujte barokové prstene
- opíše technologický postup výroby barokového prsteňa
- uvedie drahé kamene používané pri výrobe barokového prsteňa
- charakterizuje korund a jeho drahokamové odrody
- charakterizuje barokové umenie a obdobie jeho vzniku
- opíše typické prvky barokovej architektúry
- vysvetlite postup, podmienky a možnosti založenia živnostenského oprávnenia

TÉMA č. 6:

Spájkovanie, zlátenie, umenie v Grécku

- opíšte postup spájkovania
- uveďte a opíšte postup zlátenia v ohni a zlátenia trením
- charakterizujte umenie starovekého Grécka
- charakterizujte grécke sochárstvo, maliarstvo a umelecké remeslá
- vymenujte významných gréckych umelcov
- nakreslite rôzne typy gréckeho ornamentu
- vysvetlite rozdiel medzi hrubou a čistou mzdou

TÉMA č. 7:

Povrchové úpravy šperkov, Galvanické pokovovanie, umenie Etruskov

- charakterizuje povrchové úpravy šperkov
- opíše technologický postup galvanického pokovovania
- porovná etruské a grécke umenie
- uvedie hlavné námety etruského umenia
- charakterizuje sochárstvo a maliarstvo Etruskov
- vysvetlite rozdiel medzi tržbami a ziskom v podnikaní

TÉMA č. 8:

Emailovanie, zlátenie, Staroveký Rím

- opíšte technologický postup emailovania
- vysvetlite postup zlatenia bez použitia elektrického prúdu, a to pri zlatení bez dotyku a s dotykom
- vymenujte druhy a techniky používané v rímskom maliarstve
- popíšte základne architektonické prvky, materiály a typy stavieb v Ríme
- vysvetlite pojem rímska kompozita a jej využitie v architektúre
- popíšte spôsob platenia daní a odvodov Slovenskej republiky

TÉMA č. 9:

Náramky, získavanie drahých kovov z odpadu, Starokresťanské

umenie

- charakterizujte náramky
- vymenujte rozdelenie a typy článkových náramkov
- popíšte získavanie drahých kovov zo stolového a zemného odpadu
- charakterizujte katakombové umenie
- zhodnoťte architektúru, sochárstvo a maliarstvo v rannom kresťanstve
- uveďte aké šperky typy šperkov sa vyrábali
- popíšte postup a spôsoby marketingovej propagácie vlastného výrobku

TÉMA č. 10:

Vsádzanie drahých kameňov, zirkón, Byzantské umenie

- charakterizujte vsádzanie drahých kameňov a vysvetlite jeho význam v šperkárstve
- vymenujte a stručne opíšte druhy obrúb používaných pri vsádzaní drahých kameňov
- nakreslite ozdobne prerezávanú obrubu a označte jej základné časti
- charakterizujte zirkón a uveďte jeho základné odrody a vlastnosti
- charakterizujte architektúru, sochárstvo a maliarstvo byzantského umenia
- zhodnoťte význam byzantského umenia
- zostavte cenotvorbu svojho vlastného šperku

TÉMA č. 11:

Druhy opráv šperkov, optické vlastnosti nerastov, Románsky sloh

- charakterizujte druhy opráv šperkov a uveďte príklady ich využitia v praxi
- opíšte dodržiavanie technologických a bezpečnostných pravidiel pri opravách šperkov
- charakterizujte optické vlastnosti nerastov
- charakterizujte vznik a vývoj románskeho slohu v európskom umení
- charakterizujte sochárstvo a maliarstvo v období románskeho slohu
- opíšte vybrané druhy umeleckých remesiel typické pre románske obdobie
- vysvetlite aké doklady podnikateľ vydáva svojim zákazníkom

TÉMA č. 12:

Tavenie drahých kovov, odzlacovanie, umenie Gotiky

- vysvetlite pojem tavenie drahých kovov
- vymenujte vlastnosti kovov, ktoré ovplyvňujú tavenie
- popíšte postup pri tavení
- uveďte dôvody na ozlacovanie šperkov
- aplikujte teoretické vedomosti do postupu odzlacovania
- charakterizujte architektúru v období gotiky
- vymenujte predstaviteľov gotiky
- stručne predstavte vlastný podnikateľský plán na predaj výrobku, ktorý ste spracovali v praktickej časti záverečnej skúšky

TÉMA č. 13:

Netradičné materiály na výrobu šperkov, platina a platinové kovy.

Renesancia

- vymenujte netradičné materiály na výrobu šperkov
- charakterizujte platinu a platinové kovy
- opíšte vlastnosti platiny
- charakterizujte renesanciu, jej vznik a vývojové obdobia
- opíšte základné architektonické zásady v renesancii
- vymenujte známe renesančné stavby
- vysvetlite rozdiel medzi daňami a odvodmi na sociálne, zdravotné a dôchodkové poistenie

TÉMA č. 14:

Manžetové gombíky, zákonom stanovené rýdzosti drahých kovov,

Renesancia

- charakterizujte manžetové gombíky a opíšte ich základné druhy
- vymenujte a stručne opíšte druhy uzáverov manžetových gombíkov
- vymenujte zákonom stanovené rýdzosti drahých kovov, konkrétne zlata, striebra a platiny
- charakterizujte umenie renesancie, jeho hlavné znaky a obdobia
- charakterizujte tvorbu a dielo Michelangela Buonarrotiho
- zhodnoťte prínos Leonarda da Vinciho pre vývoj výtvarného umenia a vedy
- vymenujte niektorých ďalších významných renesančných umelcov
- opíšte postup pri založení vlastnej výrobnéj dielne alebo otvorení vlastného obchodu

TÉMA č. 15:

Laserová technika, zlato, umenie Rokoka

- opíšte použitie laserovej techniky pri výrobe a opravách šperkov
- charakterizujte zlato opíšte jeho fyzikálne a chemické vlastnosti dôležité pre šperkársku prax
- definujte umenie rokoka, jeho vznik, vývoj a hlavné znaky
- vymenujte vybrané umelecké remeslá typické pre obdobie rokoka
- vysvetlite postup otvorenia firmy, ktorú zakladajú dvaja spoločníci

TÉMA č. 16:

Prívesky, kamene, Klasicizmus a Empír

- charakterizujte prívesky a opíšte ich základné druhy
- opíšte technológiu výroby závesných a príveskových ušíek
- charakterizujte kremene a uveďte ich základné vlastnosti a využitie v šperkárstve
- charakterizujte klasicizmus a empír, ich vznik, vývoj a hlavné znaky
- popíšte vybrané klasicistické stavby typické pre obdobie klasicizmu a empíru
- vymenujte niektoré významné pamiatky klasicizmu a empíru
- charakterizujte klasicistické sochárstvo a maliarstvo
- opíšte spôsoby a informačné zdroje, ktorými si overíte spoľahlivosť a dôveryhodnosť obchodných partnerov vo svojom podnikaní

TÉMA č. 17:

Klenotnícke techniky, fyzikálne vlastnosti nerastov. Romantizmus

- charakterizujte jednotlivé klenotnícke techniky používané pri výrobe šperkov
- charakterizujte fyzikálne vlastnosti nerastov
- opíšte Mohsovu stupnicu tvrdosti a jej význam pri určovaní nerastov
- charakterizujte romantizmus, uveďte kedy a kde vznikol
- popíšte obdobia a umelecké slohy, ktoré boli vzorom pre romantickú architektúru
- vymenujte vybrané romantické pamiatky, výtvarné diela a významných umelcov
- porovnajte rozdiely medzi jednotlivými formami podnikania (živnosť, s.r.o., a.s. a iné)

TÉMA č. 18:

Výroba prsteňov – solitér, karmazírunk a aliančný prsteň, puncový zákon.

Realizmus

- opíšte technológiu výroby prsteňov, konkrétne solitérneho prsteňa, karmazírunkového prsteňa a aliančného prsteňa
- vysvetlite pojem puncový zákon a jeho význam pre výrobu a obchod s drahými kovmi
- opíšte puncové značky používané na označovanie výrobkov z drahých kovov
- vysvetlite vznik realizmu, uveďte kedy a kde vznikol
- vymenujte niektoré významné stavebné pamiatky obdobia realizmu
- vysvetlite pojem „barbizonská škola“
- charakterizujte realistické maliarstvo a uveďte jeho hlavných predstaviteľov
- vysvetlite rozdiel medzi bankami, poisťovňami, správcovskými spoločnosťami

TÉMA č. 19:

Základné zlatnícke techniky, skúška zlata na kameni, Impresionizmus

- popíšte základné zlatnícke techniky
- vysvetli postup zlatníckych operácií pri výrobe ľubovoľného šperku
- opíšte postup skúšky zlata na kameni, skúšobnými ihlami a kyselinami
- vysvetlite vznik a vývoj impresionizmu, jeho hlavné znaky
- vymenujte niektorých významných impresionistických umelcov
- vysvetlite infláciu cien a jej vplyv na vaše finančné úspory

TÉMA č. 20:

Retiazky, chemické farbenie zlata, Secesia

- vymenujte druhy retiazok
- vysvetlite ktoré uzávery sú vhodné na retiazky
- opíšte postup pri chemickom farbení zlata
- vysvetlite vznik a vývoj secesie
- popíšte charakteristické znaky tohto umeleckého štýlu
- vymenujte významných secesných umelcov a ich diela
- opíšte secesné šperkárstvo
- vysvetlite ako sa v SR platia dane z príjmu, daň z nehnuteľnosti a daň z pridanej hodnoty

TÉMA č. 21:

Náramky, opály, vývoj umenia do 2. sv. vojny

- charakterizujte typy uzáverov náramkov
- opíšte typy poistiek uzáverov
- charakterizujte opály
- vysvetlite pojem opalizácia
- opíšte vývoj umenia do druhej sv. Vojny
- charakterizujte moderné umenie na začiatku 20. storočia
- opíšte umelecký smer fauvizmus
- vysvetlite pojem Parížska škola
- opíšte rozdiely medzi bankovým a hypotekárnym úverom

TÉMA č. 22:

Granátové techniky, netradičné šperkové materiály, Kubizmus

- opíšte jednotlivé granátové techniky
- charakterizujte netradičné šperkové materiály
- charakterizujte kubizmus, kedy a kde vznikol
- definujte čo je to syntetický a analytický kubizmus
- vymenujte hlavných predstaviteľov kubizmu a opíšte ich diela
- vysvetlite ako určíte cenu a výrobné náklady výrobku, ktorý ste spracovali v praktickej časti záverečnej skúšky

TÉMA č. 23:

Brošne, diamant, ďalšie smery a prúdy do 2. sv. vojny

- opíšte druhy brošní
- vymenujte druhy uzáverov brošní
- charakterizujte diamant
- vymenujte smery a prúdy do druhej sv. vojny
- charakterizujte expresionizmus
- vymenujte jeho hlavných predstaviteľov a ich diela
- vysvetlite pojmy konštruktivizmus a funkcionalizmus
- popíšte umelecké smery – dadaizmus, surrealizmus
- vysvetlite ročnú percentuálnu mieru nákladov na úver s poistením, ktorý vám poskytla banka

TÉMA č. 24:

**Výroba jednoduchého prsteňa, beryl, moderné výtvarné umenie po 2. sv.
vojne**

- opíšte výrobu jednoduchého prsteňa – sobášne obrúčky
- vysvetlite ako sa určí veľkosť a dĺžka polotovaru na výrobu obrúčky
- charakterizujte beryl a jeho drahokamové odrody
- charakterizujte výtvarné umenie po roku 1945
- popíšte umelecké smery – pop-art, op-art, kinetické umenie
- vysvetlite, na základe akých kritérií si vyberiete bankový účet pre vlastnú potrebu a pre účely podnikania

TÉMA č. 25:

Odlievania drahých kovov, perly, moderné výtvarné umenie po 2. sv. vojne

- opíšte postup odlievania drahých kovov
- vymenujte druhy odlievania drahých šperkov
- charakterizujte perly
- pohovorte o výtvarnom umení po roku 1945
- vysvetlite pojmy – hyperrealizmus, neorealizmus, land-art
- navrhните minimálne tri sociálne siete, ktoré poznáte a vysvetlite na ktorú z ich by ste umiestnili svoju reklamu na predaj šperkov